

Dilemma's bij de beoordeling van spreek- en schrijfproducten

Doel van de Masterclass

- Wat is nodig om vast te stellen of deelnemers het vereiste 2F of 3F niveau bereikt hebben?
- Welke beoordelingscriteria zijn geschikt?
- Verstaan we hetzelfde onder niveau 2F en 3F?
- Beoordeelt assessor A een product hetzelfde als assessor B?
- Wat zijn de valkuilen bij het beoordelen van productieve taalvaardigheden?

Wat is een dilemma?

De term **dilemma** duidt gewoonlijk een keuze aan uit twee of meer alternatieven, die even (on)aantrekkelijk zijn. De keuze kan daarom niet op alleen logische basis gemaakt worden. De weg uit een dilemma is dan ook vaak een zeer persoonlijke keuze.

Het beeld dat vaak gebruikt wordt bij een dilemma is dat van een aanvallende stier, waarbij je moet kiezen door welke hoorn je gespietst wil worden. Men spreekt dan ook van de twee alternatieven van een dilemma als de *hoorns* ervan.

Wikipedia (geïnspireerd door Lesartikel Warner Boer)

Taalproducten beoordelen

- Vaststellen of de opdracht / taak taalgebruik uitlokt op het juiste niveau
- Vaststellen of een product voldoet aan de eisen van het niveau
- Aangeven waarom het product wel of niet voldoet
 - Met verwijzing naar het taalgebruik van de schrijver
 - Met verwijzing naar de eisen van het referentiekader

Het referentiekader

Beschrijvingskader of beoordelingsinstrument?

- Globale beschrijving
- Relatieve beschrijving

Dilemma's

1. Komen we tot eenzelfde beoordeling?
2. Wanneer is het goed genoeg?
3. Alle aspecten voldoende versus 80% van het totaal voldoende?

De doelgroep

Dilemma's

1. Eerste taal – Tweede taal
2. Niveau 2F op Mbo 2 of Mbo 3
3. Sectorspecifieke kennis en vaardigheden

De beoordelaar

Valkuilen en Vier ogen

- Normverschuiving (door gemiddelde)
- Sequentie-effect (door wat voorafging)
- Contaminatie-effect (eigen werk/kandidaten bepalen de norm)
- Halo-effect (bekendheid en voorkeuren)
- Signifisch effect (persoonlijke opvattingen)

Dilemma

Zorgvuldigheid – tijdsinvestering

Aandachtspunten bij de beoordeling

1. Beoordelingsformats (standaardiseren)
2. Doelgroep (passende examenopdrachten)
3. Beoordelaar (deskundige assessoren, 2^e beoordelaar)
4. Tijdsinvestering (efficiëntie)

Bronnen

www.taalenrekenen.nl

- Referentiekader taal en rekenen
- Voorbeelden van taal op niveau 1F/2F/3F/4F: Online training

www.steunpunttaalenrekenen.nl

Zoek onder Onderwijs / Toetsen / Voorbeeldtoetsen Nederlands

- Instellingsexamens Nederlands in het mbo, een handreiking
- Voorbeeldexamens en formats
- Voorbeelden van beoordelingen met het format: good practise / bad practise

Meer informatie?

Tiba Bolle

Jacqueline de Maa

Drs. E.C. Bolle

Drs. J.J. de Maa

ITTA

ITTA

Universiteit van Amsterdam

Universiteit van Amsterdam

Spuistraat 210

Spuistraat 210

1012 VT Amsterdam

1012 VT Amsterdam

020 525 2448/3841

020 525 3757/3841

e.c.bolle@uva.nl

j.j.demaa@uva.nl